

LÁNYI

A Bányamivelési Jog

,60 04 2. (31)

MAGYAR JOGÁSZEGYLETI ÉRTEKEZÉSEK.

LXIV. VII. KÖTET. 3. FÜZET.

A BÁNYAMIVELÉSI JOG ÖNÁLLÓSÁGA

SZEMBEN A FÖLDTULAJDONNAL.

IRTA

LÁNYI BERTALAN

KIR. ITÉLŐ-TÁBLAI BIRÓ.

FELOLVASTATOTT A MAGYAR JOGÁSZEGYLET 1891. ÁPRILIS 4-IKI ÜLÉSÉBEN.

BUDAPEST.

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

1891.

~~Ára 40 kr.~~

Az igazgató választmány tagjai:

Elnök: *Csemegi Károly* curiai tanácselnök;
alelnökök: *Manoilovich Emil* curiai tanácselnök;
Dr. Környey Ede ügyvéd;
titkárok: *Dr. Fayer László* egyetemi rk. tanár;
Dr. Balogh Jenő egyetemi magántanár;
ügyész: *Dr. Siegmund Vilmos* a budapesti ügyvédi kamara titkára;
pénztárnok: *Dr. Szivák Imre* ügyvéd, orsz. képviselő;
könyvtárnok: *Dr. Tarnai János* kir. táblai biró;
választmányi tagok: *Dr. Beck Hugó* ügyvéd, *Dr. Chorin Ferencz* ügyvéd, orsz. képviselő, *Czorda Bódog* igazságügyminiszteri államtitkár, *Dr. Dárday Sándor* orsz. képviselő, *Daruváry Alajos* curiai másodelnök, *Dr. Győry Elek* orsz. képviselő, *Dr. Herczegh Mihály* egyetemi tanár, *Hodossy Imre* a budapesti ügyvédi kamara elnöke, orsz. képviselő, *Dr. Illés Károly* ügyvéd, nyug. kir. ügyész, *Dr. Plósz Sándor* egyetemi tanár, *Sárkány József* kir. táblai alelnök, *Dr. Schwarz Gusztáv* ügyvéd, egyetemi magántanár, *Székács Ferencz* törvényszéki alelnök, *Székely Ferencz* kir. curiai biró, *Szentgyörgyi Imre* curiai tanácselnök, *Dr. Teleszky István* igazságügyminiszteri államtitkár, *Tóth Elek* nyug. kir. táblai tanácselnök, *Tóth Lőrincz* curiai tanácselnök, *Dr. Vécsey Tamás* egyetemi tanár.

* * *

A börtönügyi bizottság elnöke: *Manoilovich Emil* curiai tanácselnök, alelnöke *Tóth Lőrincz* curiai tanácselnök, jegyzője *Dr. Lévay József* igazságügyminiszteri segédfogalmazó.

Kivonat a »Magyar Jogászegylet« alapszabályaiból.

3. §. Az egyletnek alapitó, rendes, levelező és tiszteletbeli tagjai vannak.

4. §. A rendes és levelező tagok belépése egy évi időszakra történik; a tagok névsorába való beiratkozás hallgatag megujitottnak tekintetik mindaddig, mig az illető tag nem tudatja kilépését az igazgató választmánynyal.

Budapesti lakos csak rendes tag lehet.

7. §. A rendes tagok tagsági dija 5 frt; a levelező tagoké 3 frt.

A mely tag egyszer-mindenkorra 200 frt alapitványi tőkét ajándékoz az egyletnek alapitó taggá lesz.

A titkári hivatal: Zöldfa-utcza 31. sz. II. em. 9.

MAGYAR JOGÁSZEGYLETI ÉRTEKEZÉSEK.

LXIV. VII. KÖTET. 3. FÜZET.

A BÁNYAMIVELÉSI JOG ÖNÁLLÓSÁGA

SZEMBEN A FÖLDTULAJDONNAL.

IRTA

LÁNYI BERTALAN

KIR. ITÉLŐ-TÁBLAI BIRÓ.

FELOLVASTATOTT A MAGYAR JOGÁSZEGYLET 1891. ÁPRILIS 4-IKI ÜLÉSÉBEN.

BUDAPEST.

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

1891.

Nem vonható kétségbe, hogy a hazai jogászközönség túlnyomó része a bányajog iránt bizonyos idegenkedéssel viseltetik.

Hogy ennek daczára arra határoztam el magamat, miszerint előadásom tárgyát a bányajog köréből választom, annak oka abban rejlik, mert bányajogi tanulmányaim során arról győződtem meg, hogy a bányajognak alig van lényegesebb kérdése, mely szoros összefüggésben nem állana a jog általános tanaival, s mert lépten-nyomon azt tapasztaltam, hogy a jogászi felfogás érvényre jutása nélkűl a bányajogi problemák sikeresen meg nem oldhatók.

Ugyanazért nem indokolt a passziv magatartás, melyet a jogászság a bányajogi reformtörekvésekkel szemben tanúsit; bár másfelől el kell ismernem, hogy a közöny nagyrészt oly körülményekre vezetendő vissza, melyekért a szakközönség jogászi elemeit közvetlen felelősség nem terheli.

Az 1523. évi XXXIX. t.-cz. megalkotása óta, midőn a magyar törvényhozás a bányamívelési szabadság elvét enunciálta, a bányászatra vonatkozó jogszabályok forrása idegen talajból fakadt.

A jogképzés elvonatott a törvényhozás és törvényalkalmazásilletékes tényezőinek összműködésétől, s a tényleg életbeléptetett jogszabályok nem birtak a nemzeti jogfejlődésnek és a hazai viszonyok szükségleteinek megfelelő egységes alkotás jellegével.

Az irányadó körök megszokták a bányajogot egyszerűen kamarális tudománynak tekinteni, a mely betölti hivatását, ha eleget tesz az állam fiskalitási érdekeinek.

A hazai bányajogi irodalom csekély számú termékei telve vannak a bányászati szakkérdések meg nem emészthető részle-

teivel, de annál kevesebb világosságot derítenek a bányajogtudomány jogászi oldalára.

Az egyoldalú konczepczió szűk keretéből nem lépnek ki a hetvenes évek elején megindúlt törvényelőkészítési munkálatok sem, — de épen azért nem is alkalmasak arra, hogy előbbre vigyék a rendszeres bányajogi kodifikáczió ügyét akár csak egy lépéssel is.

Azonban rövid idő óta e téren is észlelhetők a kedvező fordulat előjelei.

Az igazságügyi kormány — legújabban — felismerte, hogy a bányajog kodifikálására vonatkozó törvénytervezetek a jogászi szempont figyelmen kívül hagyásával készültek s ez okból intézkedett, hogy oly munkálatnak jusson birtokába, a melyben a fősúly a bányajogi törvényalkotás jogászi oldalára legyen fektetve, a mely munkálat rendszeresen kifejtse a bányajog tudományos megalapításánál és törvényhozási szabályozásánál irányadó elvi szempontokat, s teljes képét nyújtsa amaz eszmeáramlatnak, mely mellettünk — úgy szólván — észrevétlenül surrant el, de a mely a külföldi bányajogi tudományban és törvényhozásban fényes eredményt képes felmutatni.

Az igazságügyi kormány törekvése arra irányul, hogy a bányajog kiemeltessék eddigi inferioritásából és oly magaslatra helyeztessék, mely a bányajogot, mint az általános jogrendszer egyik nevezetes ágát méltán megilleti.

S én nem kételkedem, hogy — a jogászközönség közreműködésével — ez a törekvés sikerre fog vezetni.

A czéltudatos törvényhozási tevékenység bizonyára nagyobb lendületet fog adni a bányajog tudományos művelésének, a mely — ellentétben más országok virágzó bányajogi irodalmával — ma nálunk számbavehető eredménynyel nem dicsekedhetik. A törvényhozási tárgyalások a diszkusszió felszínére fogják hozni a köz- és magánjog velejéig ható elvi kérdések egész sorát, s ezzel meg lesz törve a közöny, mely a bányajog kultiválásától idegenkedő szakköröket és a jogképzés terén eddig passziv szerepre kárhoztatott társadalmat mostanáig lekötve tartotta. A magyar törvényhozási szellem emanácziója fel fogja éleszteni az eszmék küzdelmét, melyet az idegen jogalkotások fel nem idézhettek.

És mert általánosan tudva van, hogy a magyar jogászegylet készségesen felkarol minden oly kísérletet, mely arra van irányozva, hogy a jogtudomány bármely ágában a haladás útját egyengesse; ugyanazért azt hiszem, nem vállalkozom meddő munkára, midőn a bányajog alapelvének, a bányajogi törvényhozás kiindulási pontjának megvilágítása végett arról az általános érdekű kérdésről kívánok röviden értekezni: miként egyeztethető össze a bányamívelési szabadság a földtulajdonost megillető jogi uralom kizárólagosságával?

A bányamívelési jog önállósága szemben a földtulajdonnal.

(IRODALOM. *Schneider:* Lehrbuch des Bergrechtes §. III—VII. *Gränzenstein:* Das allgemeine österreichische Berggesetz 79—85. l. *Hingenau:* Handbuch der Bergrechtskunde 186., 206. és köv. l. 182—190. §. 492—494. l. *Wenzel:* Handbuch des allg. österr. Bergrechtes 40. és köv. l. 175—204. l. *Wenzel:* A magyar és erdélyi bányajog rendszere 24—72. l., továbbá 39—42. §§. *Oppenhof:* Das allg. Berggesetz für die Preussischen Staaten 3., 6. és köv, l. 24. l. *Klostermann:* Lehrbuch des preussischen Bergrechtes 11. és köv.. 40. és köv. l. *Achenbach:* Das französische Bergrecht und die Fortbildung desselben durch das preussische allg. Berggesetz 11., 22., 45. és köv. 89., 125—147. l. *Fooz:* Points fondamentaux de la legislation des mines 15—22. l. *Raymond W. Rossiter:* Abriss der Geschichte des Bergrechts (Brassert: Zeitschrift für Bergrecht 1887. évf. 48. és köv. l.) — Az 1810. évi franczta bányatörvény keletkezésének történetére nézve *Locré:* Legislation sur les mines et sur les expropriations cause d'utilité publique. — *Rotteck* és *Walchner:* Bergbau, Bergwerk, Bergwesen, Bergrecht, Bergregal stb. (Rotteck és Welcker: Staatslexikon II. köt. 527—536. l. Arndt: Entwurf eines deutschen Berggesetzes nebst Begründung 106. és 118. l.) *Matlekovits:* Nemzetgazdaságtan 326. és köv. l.

A törvényhozás kétféle módon rendezheti a bányászat viszonyát a földtulajdonhoz.

Vagy azt az álláspontot foglalhatja el: hogy a föld belsejében található ásványok szükségszerűen a föld felületének tartozékát képezik, s mint ilyenek a földtulajdonos kizárólagos rendelkezése alá esnek; avagy azt a felfogást emelheti érvényre: hogy bizonyos ásványnemekre a föld tulajdonosának jogi uralma ki nem terjed, minek folytán ezek az ásványok oly jogviszonyok középpontjává válnak, melyeknek keletkezési forrása nem

a földtulajdonból fakad, s melyeknek lényeges tartalma a felszíni területek tekintetében fennálló dologi jogalakulástól függetlenűl képződik.

Azok az okok, melyek valamely állam törvényhozását arra indíthatják, hogy a bányászattal kapcsolatos jogviszonyok szabályozásánál a fentebb jelzett felfogások egyikét vagy másikát válaszsza irányadóúl, oly szempontokra vezetendők vissza, melyeknek részletes kifejtése a közgazdaság, a földtan és a bányászati technika körébe vág.

E helyütt elegendő az ebben a kérdésben számot tevő alaptételek általános körvonalait feltüntetni.

Némely ásványok a vagyonforgalomban jelentékeny használati és csereértéket képviselnek, míg mások általánosan elismert absolut, vagy conventionális értéköknél fogva a vagyongyűjtés terén játszanak nevezetes szerepet. Ezeknek az ásványoknak forgalomba hozatala részint a közvagyonosság emelése, részint a közszükséglet kielégítése szempontjából a társadalom kiváló érdekében áll.

A tapasztalás azonban azt mutatja, hogy épen a fenti cathegoriába eső ásványok csak bizonyos helyenkénti telepekben, korlátolt s így könnyen kimeríthető mennyiségben szoktak előfordulni. E mellett földalatti fekvésök iránya és határai nem esnek össze a földbirtok megoszlásának alakjával, az ásványtelepek pedig a legtöbb esetben oly mélységben találtatnak, hogy a földszínéről vezetett egyszerű ásási munkával meg nem közelíthetők.

A szóban forgó ásványoknak nyerése tehát a bányászati technika elveinek megfelelő, s a felszíni birtokrészletek határaira való tekintet nélkül összefüggően vezetett oly rendszeres földalatti munkálatokat és műberendezéseket tesz szükségessé, melyek nagyobb mérvű tőkebefektetést igényelnek s a vállalkozóra nézve jelentékeny üzleti koczkázattal járnak.

Ily körülmények közt az állam, mely minden tagjának jólétét egyaránt előmozdítani köteles, nem nézheti közönyösen, vajjon egyes földtulajdonosok, a földalatti ásványkincseket kiaknázni akarják-e vagy sem? de az állam nem maradhat tétlenűl azzal az eshetőséggel szemben sem, hogy a munkálatok, melyeket a tulajdonos az ásványok nyerése végett saját birto-

kának határain belül, tehát csupán saját egyéni érdekének szemelőtt tartása mellett létesít, az egész ásványtelep exploitálására elégtelenek, sőt czélszerűtlen berendezés esetén az ásványnak felszínre és forgalomba hozatalát egyenesen meghiusíthatják.

Az állam feladatához tartozik, hogy a társadalom gazdasági fejlődését biztosítsa, s a közjólét terjedésének eszközeit egyesek cselekményei vagy mulasztásai által az összeségtől elvonni ne engedje, s ehhez képest a bányászat terén is oly intézményeket kell létesítenie, melyek a bányatermékeket a társadalomra nézve hozzáférhetőkké, szabad felkeresésöket és forgalomba hozatalukat lehetővé teszik, s ez által a nemzeti vagyonosság egyik bőven fakadó forrását megnyitják.

Ott, a hol a birtokviszonyok stabilitása, a nemzet minden rétegét átható üzleti vállalkozási szellem, magasabb fokú kulturális és gazdasági fejlettség garancziát nyújt arra nézve, hogy a földtulajdonosok teljes tudatában annak a kölcsönhatásnak, mely az egyéni és a közjólét között felismerhető, — a szükséghez képest önkéntes társulás útján is, — megteszik azt, a mit a rendszeres bányamívelés megkíván, a földtulajdonos rendelkezési joga kétségkívül kevesebb megszorításnak lesz alávetve, mint ott, a hol az említett feltételek fenn nem forognak. Így látjuk, hogy míg Angliában és az észak-amerikai Egyesült-Államokban a bányamívelési jogot a földtulajdon közvetlen kifolyásának tekintik, s hogy a bányamívelési jog elválasztása a felszíni területtől csak a földtulajdonos akaratából történhetik, a mely szabály alól Angliában csupán az arany és ezüst bányászatára nézve van kivételnek helye: addig más államok törvényhozása a bányászati érdekek megóvásának súlypontját a bányamívelésnek a földbirtoktól való függetlenítésébe helyezi.

De eltekintve a helyi viszonyoktól, melyek a kérdés megoldásánál legfeljebb czélszerűségi momentumot képezhetnek, általánosságban áll az, hogy a bányamívelés jelen fejlettségi fokán a bányászat körébe vágó jogviszonyok különleges szabályozást igényelnek, s hogy a bányamívelési érdekek felkarolása pusztán a földtulajdonosokra nem bizható.

Az ásványtelepek egy önczélú gazdasági tevékenység szín-

terét képezik s ez a tevékenység megszabadítandó azoktól az akadályoktól, melyeket a földbirtokviszonyok merevsége útjába gördít. Ez pedig csak úgy érhető el, ha a bányatermékek felkeresésének és kiaknázásának joga, vagy a mint közönségesen mondani szokták: *a földalatti tulajdon már a törvény rendeletéből külön választatik a földfeletti tulajdontól.*

És ha már az állam saját gazdasági fejlődésének biztosítása végett annak szükségét érzi, hogy a bányászati törvényhozás főprincipiumát a bányatulajdonnak a földtulajdontól való különválasztására fektesse, akkor szükségképen meg kell találni azt a formát is, mely szerint a különválasztás jogászilag megokolható.

Az államnak a bányászati érdekek megóvására irányuló beavatkozási jogát részint *jogbölcsészeti*, részint *jogtörténeti* alapra szokás visszavezetni.

Jogbölcsészeti szempontból azt hozzák fel, hogy a földtulajdon eredeti szerzésmódjai közül egyik sem alkalmas arra, hogy a földttulajdonos jogát a föld belsejében feltalálható ásványokra megalapítsa.

A *foglalásnál* (occupatio) az animus habendi csupán a föld felületére irányul.

A *megmunkálás általi átalakítás* (specificatio) tárgyát csak a termőképes földréteg képezi; az ez alatt fekvő ásványokra pedig a földmívelő munkája átalakítólag nem hat.

A *birtokrészletek külső elhatárolása,* mely a társadalmi közösségek tulajdonának felosztásánál az egyéni tulajdon mértékét megszabta, szintén csak a felszíni területekre terjed ki.

Az erre alapított érvelés pedig oda megy ki, hogy az ásványtelepek vagy eleitől fogva *az állam tulajdonát* képezik, vagy mint *uratlan dolgok* az állam által elfoglalhatók, és vagy az állam saját czéljaira felhasználhatók, vagy pedig olyanoknak adományozhatók, a kik az államnak a bányamíveléssel kapcsolatos érdekeit a legelőnyösebben megvalósítani képesek.

Ez a felfogás, mely a régibb tervénykönyvekben s egyebek közt a *porosz* Landrechtben (II. rész XVI. cz. 6. §.), valamint az *osztrák* polg. törvénykönyvben (287. §.) nyert kifejezést, s melynek befolyása alól a «nemzeti tulajdon» elméletére alapított

MAGYAR JOGÁSZEGYLETI ÉRTEKEZÉSEK.

VI. KÖTET.

A MAGYAR JOGÁSZEGYLET TAGJAI.

1890.

A.

Adám András, kir. curiai biró
Alföldi Dávid, ügyvéd
Dr. Almásy Péter, ügyvéd
Altmann Ignácz, ügyvéd
Dr. Antal Gyula, egyetemi tanár
Aranyossy Sándor, ügyvéd
Aschinger Ferencz, aljegyző
Ast Nándor, nyug. curiai biró

B.

Dr. Baintner Hugó, kir. albiró
Balogh Imre, Jász-Kun-Szolnokmegye főispánja
Dr. Balogh Jenő, királyi alügyész, egyetemi magántanár
Dr. Bamberger Béla, ügyvéd
Dr. Baránszky Gyula, ügyvédjelölt
Dr. Barna Ignácz, ügyvéd, keresk. akadémiai tanár
Baross Gábor, keresk. miniszter
N. Barta Antal, kir. táblai joggyakorn.
Dr. Basch Gyula, ügyvéd
Dr. Bátor Mór, ügyvéd
Dr. Báttaszéky Lajos, ügyvéd
Battlay Imre, kir. főügyészi helyettes
Dr. Baumgarten Izidor, kir. alügyész
Dr. Baumgarten Károly, ügyvéd
Dr. Beck Hugó, ügyvéd
Dr. Beck Sámuel, ügyvéd
Beksits Gusztáv, orsz. képviselő
Dr. Belicza Pál, ügyvéd
Dr. Berczeli Antal, ügyvéd
Dr. Berényi Ármin, ügyvéd
Dr. Berger Miksa, ügyvédjelölt
Berky József, ügyvéd
Bernáth Elemér, kir. táblai tanácselnök
Bernáth Géza, kir. táblai tanácselnök
Bésán Mihály, kir. közjegyző
Besze Antal, ügyvéd
Dr. Bichler Simon, ügyvéd
Dr. Bihari Mór, ügyvéd
Biró Antal, kir. tszéki biró
Biró Zsigmond, az első hazai takarékpénztár aligazgatója
Bittó Ernő, kir. táblai biró
Dr. Bleuer Samu, ügyvéd
Dr. Blum Béla, kir. közjegyző
Bogisich Lajos, tszéki elnök
Bonts Gyula, ügyvéd
Boronkay Ignácz, járásbiró
Bosits Gábor, kir. curiai biró
Dr. Bozóky Alajos jogakad. igazgató
Dr. Brachfeld Lajos, ügyvéd
Dr. Brückler Mihály, ügyvéd
Dr. Brüll Bertalan, ügyvéd
Dr. Brüll Ignácz, ügyvéd
Dr. Brünauer Bálint, ügyvéd
Buchwald Lázár, ügyvéd
Dr. Bucz Alajos, kir. alügyész
Dr. Bunzl Alfréd, ügyvéd
Dr. Burián Béla, ügyvéd
Dr. Busbach Péter, orsz. képviselő

C.

Dr. Chorin Ferencz, orsz. képviselő
Dr. Csarada János, egyet. rk. tanár
Cseke Kálmán, törvényszéki biró
Csemegi Károly, curiai tanácselnök
Cserna Vincze, kir. főügyész
Csiba György, ügyvéd
Dr. Csiky József, kir. táblai biró
Dr. Csiky László, kir. ügyész
Dr. Csillag Gyula, egyet. rk. tanár
Csizsinszky Ágost, kir. alügyész
Csókás István, ügyvéd
Dr. Csorba Ferencz, min. fogalmazó
Csorba Károly, törvényszéki biró
Dr. Czigler Armin, ügyvéd
Czorda Bódog, igazságügyminiszteri államtitkár
Dr. Czövek Alajos, ügyvéd
Dr. Czukor Sámuel, ügyvéd.

D.

Dr. Dalnoky Béla, ügyvéd
Dáni Nándor, curiai biró
Dr. Dárday Sándor, orsz. képviselő
Dr. Darvai Fülöp, ügyvéd
Daruváry Alajos, a kir. Curia másodelnöke

Décsei Zsigmond, curiai biró
Dr. Dezső Izor, tszéki aljegyző
Dr. Dévay Ignácz, miniszteri segédfogalmazó
Dr. Dohmann Ferencz, kir. közjegyzőhelyettes
Dr. Dohman Miklós, kir. táblai joggyakornok
Dr. Doleschall Alfréd, tszéki aljegyző
Dr. Dömötör Béla, ügyvéd
Dr. Duschnitz Mór, ügyvéd.

E.

Dr. Emmer Kornél, kir. curiai biró
Enyiczkey Gábor, ügyvéd
Eördögh András, kir. alügyész
Dr. Eulenberg Salamon, ügyvéd.

F.

Farkas Géza, curiai biró
Dr. Fayer László, egyet. rk. tanár
Fekete Gyula, kir. tvszéki biró
Dr. Fekete Ignácz, ügyvéd
Dr. Feleki Béla, ügyvéd
Dr. Félegyházi Ágost, tőzsdei titkár
Dr. Fellner Tivadar, ügyvéd
Dr. Fényes József, ügyvéd
Ferku Sebő, kir. alügyész
Dr. Fischer Lajos, ügyvéd
Dr. Fitz Pál, ügyvéd
Fluck Ádám, kir. táblai biró
Dr. Fodor Armin, albiró
Dr. Fraenkel Sándor, ügyvéd
Dr. Frankfurter Sándor, ügyvéd
Dr. Freund Miksa, ügyvéd
Dr. Fried Ödön, ügyvéd
Dr. Fried Samu, ügyvéd
Dr. Fuchs Bernát, ügyvéd
Füleki Endre, albiró
Dr. Friedmann Bernát, ügyvéd
Dr. Fülepp Kálmán, ügyvéd.

G.

Gaal Jenő, orsz. képviselő
Dr. Gaar Vilmos, ügyvéd
Galamb István, járásbiró
Dr. Gáll József, főrendiházi tag
Gallasz Károly, albiró
Dr. Garay Dezső, kir. tszéki biró
Dr. Garai Sándor, ügyvéd
Dr. Gaszner Béla, kir. közjegyző
Dr. Geguss Gusztáv, kir. alügyész
Geiger Mór, ügyvéd
Ghiczey Samu, ügyvéd (alapitó tag)
Dr. Gindele Jenő, kir. táblai fogalm.
Dr. Glós Károly, ügyvéd
Dr. Glücklich Emil, ügyvéd
Glücksthal Sámuel, ügyvédjelölt
Dr. Gold Simon, ügyvéd
Goldstein Izidor, kir. táblai fogalm.
Dr. Goldstücker Márk, ügyvéd
Dr. Gombár Tivadar, orsz. képviselő
Dr. Goszthony Mihály, ügyvéd, egyetemi magántanár
Dr. Gráner Ernő, ügyvéd
Dr. Gráner Gyula, ügyvéd
Grecsák Károly, kir. táblai biró
Dr. Gruber Lajos, ügyvéd
Grubits Tivadar, ügyvéd
Dr. Guthi Soma, ügyvéd
Dr. Günther Antal, ügyvéd
Dr. Gyomai Zsigmond, ügyvédjelölt
Dr. Győry Elek, orsz. képviselő
Dr. Győrffy Gyula, orsz. képviselő
Dr. Gyurtsy Kálmán, kir. aljegyző

H.

Hajder Antal, járásbiró
Hajdu Sándor, alispán
Halászy Jenő, albiró
Halmágyi Sándor, kir. táblai biró
Hammersberg Jenő, tvszki elnök
Hanák Kolos, ügyvéd
Harmath Lajos, ügyvéd
Hász Sándor, ügyvéd
Dr. Haupt Albert, kir. tszéki biró
Havass Károly, kir. táblai biró
Hazucha Lajos, ügyvéd
Dr. Hecht József, ügyvéd
Dr. Hegedüs Gyula, ügyvéd
Hegedüs Károly, ügyvéd
Dr. Heil Fausztin, kir. táblai biró
Heincz Hugó, ügyvéd
Helle Ferencz, ügyvéd
Dr. Herczegh Mihály, egyet. tanár
Dr. Hérich-Tóth János, curiai biró
Dr. Herz Bertalan, ügyvéd
Dr. Herz Gyula, ügyvéd
Hesslein Henrik, ügyvédjelölt
Dr. Heumann Ignácz, ügyvéd
Dr. Hexner Gyula, ügyvéd
Dr. Hirschfeld Antal, ügyvéd
Dr. Hirschler Henrik, ügyvéd
Hodossy Ernő, miniszteri fogalmazó
Hodossy Imre, orsz. képviselő
Dr. Hodossy Lajos, tvszéki biró
Dr. Hoffmann Pál, egyetemi tanár
Dr. Holéczy József, ügyvéd
Dr. Hollerung Alfréd, kir. táblai biró
Hortoványi József, ügyvéd
Dr. Horváth János, kir. alügyész
Dr. Horváth János, ügyvéd
Dr. Huszár Kálmán, ügyvéd

I. J.

Dr. Illés Károly, ügyvéd, nyug. kir. ügyész
Dr. Imling Konrád, kir. táblai biró
Imre Miklós, érseki jogtanácsos
Dr. Iricz Adolf, ügyvéd
Dr. Jakoby Sámuel, ügyvéd
Dr. Jancsó György, kir. táblai biró
Dr. Jellinek Arthur, orsz. képviselő
Jeszenszky Géza, albiró
Dr. Jeszenszky Sándor, kir. főügyészi helyettes
Joób Frigyes, kir. táblai biró
Jovanovits István, kir. táblai biró.

K.

Dr. Kácser Zsigmond, ügyvéd
Kajuch József, orsz. képviselő
Kállay Adolf, ügyvéd
Dr. Kállai Béla, albiró
Kálosi József, kir. tvszéki biró
Dr. Kán Béla, ügyvéd
Káplány Géza, kir. táblai biró
Dr. Karácsonyi Jenő, ügyvéd
Dr. Kardos Dezső, ügyvéd
Dr. Katona Béla, kir. ügyész
Dr. Kautz Gyula, egyetemi tanár
Kazacsay Gerő, albiró
Dr. Kecskeméti Lajos, ügyvéd
Kelecsényi Ödön, ügyvéd
Dr. Kelemen Gyula, ügyvéd
Dr. Kelen Pál, ügyvéd
Dr. Kéler József, kir. táblai joggyak.
Keömley Pál, curiai biró
Kemény Simon, ügyvéd
Dr. Kern Tivadar, ügyvéd
Dr. Kiss Mór, egyet. rk. tanár
Dr. Kiszely Tiborcz, kir. curiai biró
Dr. Kleckner Alajos, jogakad. igazg.
Dr. Klein Ignácz, ügyvéd
Dr. Klein Ödön, ügyvéd
Dr. Kmety Károly, egyet. m. tanár
Korizmics Antal, egyptomi nemzetközi biró
Dr. Környey Ede, ügyvéd
Ifj. dr. Környey Ede, ügyvéd
Dr. Kósa Zsigmond, kir. ügyész
Dr. Kossaczky Arnold, ügyvéd
Dr. Kováts Gyula, egyetemi tanár
Kovács József, fegyházigazgató
Dr. Kovács Pál, jogakadémiai tanár
Kozma Zsombor, curiai biró
Dr. Krajcsik Ferencz, orsz. képviselő
Dr. Králik Lajos, ügyvéd
Kriszt János, kir. táblai tanácselnök
Kugler N. János, ügyvéd
Dr. Kürti József, tvszéki aljegyző
Dr. Küttel Sámuel, kir. táblai elnöki titkár
Kux Adolf, ügyvéd.

L.

Dr. Lánczy Gyula, egyetemi tanár
Lányi Bertalan, kir. táblai biró
Laucsik Máté, kir. közjegyző
Lauffer Gyula, kir. alügyész
Lengyel Imre, járásbiró
Dr. Lévay József, miniszteri segédfogalmazó
Lipthay Kornél, kir. táblai biró
Lositz Lajos, ügyvéd
Losonczy Ödön, curiai biró
Dr. Löwenfeld Albert, ügyvéd
Dr. Lukács Adolf, kir. táblai biró

M.

Majláth István, Barsmegye főispánja
Br. Majthényi László
Dr. Majzler Jób, ügyvéd
Dr. Mandel Ede, ügyvéd
Dr. Mandel Pál, ügyvéd
Dr. Mandello Gyula
Dr. Mangold Ármin, ügyvéd
Manoilovich Emil, curiai tanács-elnök
Dr. Markbreit Gyula, ügyvéd
Dr. Márkus Dezső, ügyvéd
Masirevič Samu, curiai biró
Massanek Rezső, aljárásbiró
Mattyasovszky Elek, aljegyző
Matuska János, kir. közjegyző
Dr. Mayer Ármin, ügyvéd
Medzihradszky Emil, aljegyző
Melczer Lajos, ügyvéd
Dr. Melly Béla, fővárosi tanács-jegyző
Mezei Zsigmond, kir. közj.-helyettes
Dr. Messinger Lipót, ügyvéd
Dr. Messinger Simon, ügyvéd
Dr. Misner Ignácz, ügyvéd
Dr. Móder Tibor, kir. táblai fogalm.
Dr. Mohay Sándor, orsz. képviselő
Dr. Molnár Mór, ügyvéd
Murányi Ernő, ügyvédjelölt.

N.

Nádasky Márk, kir. curiai biró
Dr. Nagy Dezső, ügyvéd
Dr. Nagy Ernő, jogakadémiai tanár
Dr. Nagy Ferencz, egyetemi tanár
Dr. Nagy Jenő, ügyvéd
Tokaji Nagy Lajos, kir. közjegyző

Egresi Nagy László, kir. alügyész
Nagy Ödön, a bpesti kir. keresk. és váltótörvényszék elnöke
Nagyváradi kir. tvszék könyvtára
Nedeczky Ödön, kir. curiai biró
Németh Péter, kir. curiai kisegitő biró
Dr. Neumann Ármin, orsz. képviselő
Dr. Neumann Bernát, ügyvéd
Ifj. Dr. Neumann Sándor, ügyvéd
Dr. Neuschloss Antal, ügyvéd
Dr. Neuschloss Tivadar, ügyvéd
Niamesny Mihály, kir. közjegyző
Novák József, ügyvéd, orsz. képviselő
Dr. Nyeviczkey Antal, k. tábl. fogalm.

O.

Oberschall Adolf, a kassai kir. tábla elnöke
Dr. Oesterreicher Mór, ügyvéd
Dr. Okolicsányi Géza, ügyvéd
Otócska Károly, ügyvéd.

P.

Papp József, ügyvéd
Dr. Pártos Béla, ügyvéd
Dr. Pásztor Bertalan, ügyvéd
Perndl Ignácz, fegyintézeti igazgató
Péterfi Gyula, fegyházi tiszti irnok
Petheő Pál, ügyvéd
Dr. Pick Jenő, ügyvéd
Dr. Pikler Gyula, egyet. rk. tanár
Pirk Flóris, ügyvéd
Platthy Andor, kir. jbirósági aljegyző
Dr. Plósz Sándor, egyetemi tanár
Dr. Podhorányi Gyula, k. táblai biró
Dr. Pohl Károly, kir. közjegyző
Dr. Polgár Ármin, ügyvéd
Polgár József, járásbiró
Dr. Polgár Sándor, ügyvéd
Politzer Bernát, ügyvéd
Dr. Pollacsek Károly, ügyvéd
Dr. Pollák Rezső, ügyvéd
Dr. Pollák Illés, ügyvéd
Dr. Polner Ödön, ügyvédjelölt
Popescu Aurél, szolgabiró
Popovics Vazul, orsz. képviselő
Dr. Pulszky Ágost, egyetemi tanár, orsz. képviselő.

R.

Dr. Radda Ignácz, ügyvéd
Dr. Ragályi Lajos, ügyvéd
Raschmann Tamás, ügyvéd
Ráth Károly, főpolgármester
Dr. Ráth Zoltán, egyet. m.-tanár
Dr. Reichard Zsigmond, ügyvéd
Dr. Reiner Ede, ügyvéd
Dr. Reiner Ignácz, miniszt. fogalm.
Dr. Reiner János, ügyvéd
Dr. Reiner Zsigmond, ügyvédjelölt
Reiser Béla, ügyvéd
Reviczky Ambró, tvszéki biró
Rezeiu Fábius, ügyvéd
Dr. Robitsek József, ügyvéd
Dr. Röck Géza, ügyvéd
Dr. Rónay János, ügyvéd
Dr. Rosenberg Gyula, ügyvéd
Dr. br. Roszner Ervin, Hontmegye főispánja
Dr. Roth Ferencz, aljárásbiró
Dr. Rott Jakab, ügyvéd
Dr. Rozgonyi Jakab, ügyvéd
Dr. Rósa Izsó, ügyvéd
Dr. Rózsavölgyi Manó, ügyvéd
Rupp Zsigmond, kir. közjegyző
Ruzsák János, ügyvéd.

S.

Dr. Sághy Gyula, egyetemi tanár
Dr. Sándor Endre, ügyvéd
Dr. Sánta Elemér, soproni tvszéki jegyző
Sárkány József, a budapesti kir. tábla alelnöke
Dr. Sármay József, ügyvéd
Scherff János, kir. táblai biró
Schilling Ede, ügyvéd
Schlesinger Náthán, ügyvéd
Dr. Schmidl Ignácz, ügyvéd
Schmidt Géza, ügyvéd
Dr. Schreyer Jakab, ügyvéd
Schuchtár János, ügyvéd
Schulek Géza, ügyvéd
Dr. Schwarz Gusztáv, ügyvéd, egyet. magántanár
Sebestyén Mihály, curiai biró
Serly Antal, aljárásbiró
Sevcsik Gáspár, tvszéki biró
Dr. Siegmund Vilmos, ügyvéd
Dr. Sik Sándor, ügyvéd
Simon Izidor, ügyvéd
Simonyi Elemér, aljegyző
Singer József, ügyvéd
Siró József, ügyvéd
Skicsák Ignácz, járásbiró
Smialovszky Valér, ügyvéd
Dr. Somogyi Bálint, ügyvéd
Soproni törvényszék könyvtára
Spitz Manó, ügyvéd
Dr. Stadler Jakab, ügyvéd
Staud Lajos, járásbiró
Dr. Steinbach Gusztáv, hirlapiró
Steiner Lajos, ügyvéd
Stengel Antal, jogszigorló

Stern Mór, ügyvéd
Stern Salamon, ügyvéd
Stern Sámuel, ügyvédjelölt
Stiegler Kálmán, ügyvéd
Dr. Stiller Mór, ügyvéd
Dr. Strasser H. Imre, ügyvéd

Sz.

Szabó Albert, curiai biró
Szabó Endre, tvszéki biró
Szabó György, ügyvéd
Dr. Szabó Gyula, egyet. magántanár
Dr. Szabó József, ügyvéd
Szabó József, fegyintézeti igazgató
Szabó László, kir. curiai kiseg. biró
Dr. Szabolcsi Izidor, ügyvéd
Dr. Szafka Dénes, ügyvéd
Szegedi jogászegylet
Székács Ferencz, tvszéki alelnök
Dr. Székely Ferencz, kir. curiai biró
Dr. Székely Lajos, ügyvéd
Dr. Székely Miksa, ügyvéd
Szelle István, albiró
Szentgyörgyi Imre, curiai tan.-elnök
Szentmihályi István, curiai biró
Szentpéteri József, tvszéki biró
Szerb György, orsz. képviselő
Szeyffert Ede, curiai biró
Dr. Szilasi Adolf, ügyvéd
Dr. Szirmai Rikhárd, ügyvéd
Dr. Szivák Imre, orsz. képviselő
Dr. Szőcs Ferencz, ügyvéd

T.

Tagányi István, ügyvéd
Dr. Tarnai János, kir. táblai biró
Dr. Teleszky István, igazságügymin. államtitkár
Dr. Tilles Béla, ügyvéd
Dr. Timon Ákos, egyetemi tanár
Dr. Thirring Lajos, kir. táblai biró
Dr. Tolnai Antal, kir. táblai biró
Tomcsányi Mór, curiai biró
Dr. Tőry Gusztáv, miniszteri titkár
Dr. Török Gyula, ügyvéd
Tóth Aurél, tvszéki jegyző
Tóth Elek, nyug. kir. táblai tanácselnök
Tóth Gáspár, ügyvéd
Tóth Lőrincz, curiai tanácselnök

Dr. Traiber Vincze, kir. alügyész
Trajla Illés, ügyvéd
Turcsányi Ödön, ügyvéd.

U.

Uhlyarik Imre, aljárásbiró
Ujházy Sándor, kir. alügyész
Dr. Ullmann Sándor, orsz. képviselő
Unger Alajos, orsz. képviselő

V.

Vági Mór, kir. táblai tanácselnök
Vargha Ferencz, kir. alügyész
Dr. Vasdényei Géza, törvénysz. elnök
Vaszilievits Vazul, kir. táblai biró
Dr. Vécsey Tamás, egyetemi tanár
Dr. Végh Arthur, kir. táblai biró
Végh József, kir. tvszéki biró
Dr. Verovácz Gyula, tvszéki biró
Vértessy Ferencz, ügyvéd
Vértessy Sándor, curiai tanácselnök
Veszter Imre, orsz. képviselő
Dr. Virág Mór, ügyvéd
Virányi István, járásbiró
Dr. Visontai Soma, ügyvéd
Vitális Kálmán, aljárásbiró
Vitális Péter, megyei főügyész
Dr. Vlahovits Iván, ügyvéd
Vörösmarty Béla, curiai biró.

W.

Wavrik Antal, kir. curiai biró
Dr. Weinmann Fülöp, kir. közjegyző
Dr. Weiszberger Miklós, ügyvéd
Dr. Werner Rezső, egyetemi tanár
Dr. Winckler István, k. táblai tanácsjegyző
Dr. Wittmann Mór, ügyvéd
Dr. Wlassics Gyula, egyetemi tanár.

Z.

Zilahi törvényszék könyvtára
Dr. Zipser Náthán, ügyvéd
Zrumeczky Béla, ügyvéd
Zsemlye Imre, tvszéki biró
Dr. Zsigmondy Jenő, ügyvéd
Dr. Zsögöd Benő, egyetemi tanár.